

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Bo 1:608, Dalkarlsvägen, Bootippen

Föreläggande om sluttäckning av deponi

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden förelägger Nacka kommuns Natur- och trafiknämnd (NTN), med organisationsnummer 212000-0167, att avveckla deponin på Dalkarlsvägen (Bootippen), Bo 1:608, med följande tillägg:

1. En tidsplan för avvecklingen ska redovisas senast den sista december 2017. Tidsplanen ska innehålla tid för anmälan, planerad arbetsstart och planerad sluttid för åtgärd. Om anmälan kommer in innan den sista december ingår tidsplan (se punkt 3 d nedan).
2. Arbetet med avveckling ska anmälas snarast till Nacka kommuns miljöenhet senast sex veckor innan arbetet inleds.
3. Anmälan ska innehålla:
 - a. Teknisk beskrivning av åtgärden, inklusive deponitäckning och kringliggande dränering
 - b. Komplettering av resonemang kring deponigas, samt vilka åtgärder som behövs med anledning av detta
 - c. Kontaktuppgifter till beställare och utförare
 - d. Tidsplan för åtgärden
 - e. Plan för kontroll inför och under åtgärdstiden
 - f. Redovisning av den kontroll och det underhåll som behövs under de 30 år som följer täckningen
4. Deponins täcklager ska klara Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, med avseende på föroreningar.
5. Markutfyllnad med måttligt förorenade massor utanför deponiområdet är inte tillåtet utan en specifik bedömning, som ska anmälas separat.

Lagstöd

Beslutet tas med stöd av miljöbalken 26 kap 9, 19 och 21 §, 2 kap 1, 3 och 7§ samt förordning (2001:512) om deponering av avfall (särskild hänvisning till 8-11, 31-33 och 38-42§).

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas av den som berörs av beslutet, om beslutet går denne emot. Överklagandet ska vara ställt till Länsstyrelsen i Stockholms län men skickas till Miljö- och

Granskad av: ANNKLA

stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, 131 81 NACKA. Överklagandet ska ha kommit in inom tre veckor från den dag då den som vill överklaga fick del av beslutet.

Ärendet

Avvecklingsplan

Nacka kommuns Natur- och trafiknämnd har inkommit med en ny avvecklingsplan för Bootippen. Planen ersätter den som Tekniska nämnden tidigare lämnat in, som godkändes av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 11 juni 2008 (§189, ärende M2003-1223).

Tidigare avvecklingsplan var en åtgärdsbeskrivning utan tidsplan, och hade ett annat upplägg än den som nu är aktuell. Målet var att täckning, delsanering och dränering skulle förbereda platsen för byggnation av verksamhetsområde.

Sedan förra avvecklingsplanen godkändes har flera alternativa planer för området utretts. En del alternativ hade rymts inom tidigare avvecklingsplan, medan andra verksamheter (anläggning av skola och förskola inom deponiområdet) skulle ha förutsatt en annan avvecklingsstrategi med mer omfattande sanering. Under det arbetet blev det tydligt att kombinationen mellan föroreningar och massornas stabilitetsproblem, gjorde att det skulle bli både dyrt och tidskrävande att stabilisera och sanera deponin tillräckligt för att kunna bygga på den. KSSU beslutade därför (2016-06-14, §104) att gå vidare med att deponin ska sluttäckas för att bli parkområde, medan byggnader planeras utanför deponiområdet.

Enligt planen ska deponin täckas enligt kraven på deponi för icke-farligt avfall. Deponiområdet kommer att släntas av och täckas med ett tätskikt med genomsläpplighet på maximalt 50 liter per kvadratmeter och år, till exempel bentonitmatta eller motsvarande. Ovan tätskiktet läggs 30 cm dräneringslager och ungefär 1,5 m täckmassor. Området ska sedan hållas fritt från träd och buskar, vars rötter riskerar att skada tätskiktet. För att minska inträngning av vatten till tippmassor som ligger under grundvattenytan kommer avskärade diken att anläggas.

Täckningen och den planerade exploateringen kommer att innebära att områdets förmåga att fördröja vatten minskar. Samtidigt minskar områdets förmåga att fastlägga föroreningar i vatten som infiltrerar torven. Det kommer därför att behöva anläggas ett system av dammar och översvämningssytor. Avvecklingsplanen redovisar behovet av vattenhantering och lämnar ett förslag på placering av dammar och översvämningssytor. Exakt placering kan dock anpassas efter kommande detaljplan.

Historia

Botippen (benämns även Dalklarskärret eller Dalkarlsdeponin) har använts sedan mitten av 30-talet, då kommunen avtalade med dåvarande markägare om att tippa avfall. Deponin användes till 1960 för att deponera hushållsavfall och latrin, därefter främst schaktmassor, stubbavfall och slam från dagvattenbrunnar, men anteckningar visar att materialet även innehållit en del ”skröp”. Under slutet av 1980-talet användes deponin även för muddermassor från sjörensning. Det har även förekommit ”tjuvtippning” av annat avfall,

som bilbatterier, elavfall, spillolja, färgburkar och annat miljöfarligt avfall – och har förekommit sporadiskt till nutid.

År 2001 kom förordning (2001:512) om deponering av avfall, som bl.a. förbjuder deponering av flytande avfall och organiskt avfall. I förordningen ingick även krav på att avfall måste behandlas innan det deponeras, för att minska miljöeffekter och öka möjligheten till återvinning. Av förordningen följde också att en deponi som inte är sluttäckt är i drift, d.v.s. är en verksamhet som kräver tillstånd. För deponier som varit i drift före 2001 gällde att de senast 2002 skulle redovisa en anpassnings- eller avvecklingsplan, och senast 2008 skulle ha vidtagit dessa åtgärder.

När förordningen kom användes tippen av Teknisk Produktion (TP, Nacka kommun) för tippning av sand från rensbrunnar, schaktmassor, ris och stubbar, men även för att mellanagra fräst asfalt. År 2003 kontaktade TP länsstyrelsen för dispens för fortsatt verksamhet. År 2007 påbörjades arbetet med en avvecklingsplan, samtidigt som TP kontaktade miljöenheten för att anmäla mellanlagring och viss deponering. TP förbjöds då fortsätta med deponering utan tillstånd, medan mellanlagringen fick fortgå med krav på kontroll.

Sedan 2007 har deponin undersökts i flera omgångar – först inför första avvecklingsplanen, sedan i samband med utredningar inför detaljplanearbete. Undersökningarna visar att materialet i deponin inte är inert (kemiskt stabilt/läckagesäkert), men att det huvudsakligen består av icke-farligt avfall. Inslag av farligt avfall förekommer, men skred, blandning av massor och dålig dokumentation av mottagna massor gör att det är svårt att peka ut delar som mer förorenade. På grund av massornas sammansättning har det dock varit svårt att undersöka massor som ligger djupare än 4 meter, vilket gör att kartläggningen baseras på ytligare prover. Delar av deponin ligger under grundvattenytan, men vattenprover har inte visat någon märkbar påverkan från deponin i närområdet.

Utredning av avveckling

Enligt deponiförordningen ska befintliga deponier så snart som möjligt avvecklas eller anpassas till deponikraven. Vid en avveckling är det viktigt att välja en hållbar lösning, som fungerar tillsammans med den framtida markanvändningen. Avvecklingsplanen har därför varit kopplad till arbetet med detaljplan för området.

Kommunens avvecklingsplan från 2008 utgick ifrån att den framtida detaljplanen skulle omfatta verksamhetsområde (mindre industrier) ovanpå deponiområdet. Sedan dess har planen för området ändrats några gånger, vilket har gjort att även avvecklingsmetoden har behövt anpassas. Eftersom resultatet från mark- och vattenprovtagning inte visade att det var någon påtaglig risk för spridning, så bedömde miljöenheten att det är rimligt att ge tid för en avvecklingsplan som var hållbar och passade med framtida markanvändning, snarare än att kräva en omedelbar åtgärd som behöver göras om när detaljplanen vunnit laga kraft.

Skäl till beslut

Tidsplan och anmälan

Avvecklingsplanen är idag inte tidssatt, men verksamheten bedömer att de kan anmäla åtgärden under sommaren 2017. Exakt tid beror dock på en upphandling som inte är klar ännu. Miljöenheten bedömer att det är rimligt att verksamheten ges tid för upphandling av åtgärden innan anmälan lämnas in, men att anmälan ska in så snart som möjligt. Om upphandlingen försenas så ska en tidsplan lämnas in. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får då möjlighet att ta ställning till om ytterligare förelägganden behövs.

Miljöenheten bedömer att anmälan om avveckling och sluttäckning är att jämföra med sanering eller anmälan av C-verksamhet. Det innebär att anmälan ska in i god tid i förväg och innehålla de uppgifter som tillsynsmyndigheten behöver för att bedöma åtgärden.

Föreslagna åtgärds mål

I avvecklingsplanen står att deponin kommer att släntas av och täckas enligt reglerna för deponi för icke-farligt avfall. Ovanpå deponin får inga byggnader uppföras och marken ska hållas fri från träd och buskar. Det står även att utfyllnad inom närområdet kommer att ske med massor motsvarande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) inom park- och skolområde, medan massor motsvarande mindre känslig markanvändning (MKM) kan användas för verksamhets-/industrimark.

Miljöenheten noterar att kraven på täckning av deponi för icke-farligt avfall inte specificerar att täckmassorna ska vara rena. Eftersom den täckta deponin kommer att användas som park- och lektyta intill skol- och förskoleområde, så bedömer miljöenheten att täckmassorna måste vara tillräckligt rena. Då det inte finns något resonemang om vilka halter som är lämpliga, så bedömer miljöenheten att massor motsvarande KM ska användas som täcklager.

Miljöenheten har uppmärksammat att avvecklingsplanen föreslår åtgärds mål även utanför avvecklingsområdet, bl.a. genom att ange att MKM-massor ska användas för utfyllnad i verksamhetsområde. Det är dock inte något som påverkar avvecklingen. Dessutom är det inte en lämplig rekommendation, eftersom den föreslagna platsen inte är förorenad idag. Anläggandet av industrimark innebär inte automatiskt en rätt att förorena upp till MKM. Riktvärdet ska istället användas för att avgöra hur långt en sanering måste gå på en plats som redan är förorenad, och som ska användas för industriändamål. Det innebär inte att industrimarken måste anläggas med rena massor. Däremot är det som föreslås en miljöfarlig verksamhet som antingen kräver separat anmälan eller tillstånd. Om det är aktuellt med att fylla ut med MKM-massor så måste det alltså behandlas i separat ärende, där risken för förorenings spridning utreds.

Tore Liljeqvist
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Miljöenheten

08-718 87 18

tore.liljeqvist@nacka.se

Bilagor:

1. Avvecklingsplan
2. Principskiss (bil.1 Avvecklingsplan)
3. Bakgrundsmaterial (bil. 2 Avvecklingsplan)
4. Ritningar (bil. 3 Avvecklingsplan)